

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Alvesta kommun

*Carl-Magnus Stenehav
Certifierad kommunal
revisor*

Marcus Madar

Oktober 2018

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Bedömning.....	8

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- **Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?**

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Avvikelse sker avseende redovisning av semesterlöneskuld och okompenserad övertid. Vi vill även lyfta behovet av att anpassa sig till RKR:s rekommendation gällande exploateringsredovisning.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

- **Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?**

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i mål och budget 2018 med plan 2019-2020. Prognosen pekar på att verksamhetens nettokostnad för år 2018 beräknas uppgå till 99,5 % av skatter, kommunal ekonomisk utjämning och generella statsbidrag.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapporering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte helt är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmässiga målen i mål och budget 2018 med plan 2019-2020. Ett av fyra fokusområden bedöms uppfyllas. Vi ser det som angeläget att kommunstyrelsen säkerställer att åtgärder vidtas i verksamheten gällande de mål som inte bedöms uppfyllas.

Delårsresultatet uppgår till 50,6 mnkr och prognosen för helåret ett resultat på + 6,4 mnkr. Överskottet förklaras av att kommunen under året sålt finansiella värdepapper, vilket inneburit reavinster på 7,6 mnkr. Samtidigt prognostiserar nämnderna ett utfall mot budget på -18,8 mnkr, en försämring jämfört med prognos per maj med 5,9 mnkr. Omsorgsnämnden förväntas avvika med -11,5 mnkr, nämnden för individ- och familjeomsorgen prognostisera ett underskott på 4,6 mnkr och utbildningsnämnden beräknar ett underskott på 6,6 mnkr. Det är därför av största vikt att påbörjade besparingar och effektiviseringar fullföljs av nämnderna.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 12
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- Översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,

- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions-sed i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av berörda tjänstemän inom kommunen.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket är i överensstämmelse med KRL (Lagen om kommunal redovisning) där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader. Delårsrapporten består av bl.a. förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, investeringsredovisning och prognoser. Vidare har en sammanställd redovisning upprättats.

Delårsrapporten är i huvudsak utformad i enlighet med RKR:s rekommendation 22.

Översiktlig förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas kortfattat viktiga händelser under perioden, ekonomisk analys av utfall och prognos samt investeringsredovisning och driftredovisning.

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas. Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs. En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen. I förvaltningsberättelsen framgår hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av samt bolagens resultat och prognos för år 2018.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Alvesta kommun har inga tidigare års underskott att återställa.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt noter till resultaträkningen. Några noter för balansräkningen har inte upparbetats, vilket vi ser som ett utvecklingsområde. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation.

Delårsresultatet uppgår till 50,6 mnkr jämfört med 69,5 mnkr motsvarande period år 2017. Det prognostiserade resultatet uppgår till 6,4 mnkr vilket är 4,6 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelse beror bl.a. på:

- Finansnettot beräknar ge ett överskott på 18,1 mnkr och beror på att kommunen under året sålt finansiella värdepapper för att få en följsamhet mot beslutad finanspolicy. Detta har inneburit reavinster på 7,6 mnkr.

- Verksamhetens nettokostnader har jämfört med förgående år ökat med 1,5 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag har för motsvarande period ökat med 1,0 %.
- Totalt prognostiserar nämnderna ett utfall mot budget på -18,8 mnkr, en försämring jämfört med prognos per maj med 5,9 mnkr. **Omsorgsnämnden** förväntas avvika med -11,5 mnkr beroende på alltför höga personalkostnader jämfört med vad som budgeterats. **Nämnden för individ- och familjeomsorgen** prognostisera ett underskott på 4,6 mnkr. Även här anges för höga personalkostnader samt att verksamheten inte anpassats till lägre intäkter för ensamkommande barn. **Utbildningsnämnden** beräknar ett underskott på 6,6 mnkr och detta beror i huvudsak på ökade kostnader inom förskolan med anledning av fler barn i fristående förskolor och avsaknad av budgetmedel för ny avdelning. Åtgärdsplaner anges i respektive nämnds redovisning. I redovisningen anges allmänt hållna åtgärdsplaner för omsorgsnämnden och nämnden för individ- och familjeomsorgen. När det gäller utbildningsnämnden anges inga aktiva åtgärder.

I nedanstående tabell redovisas utfallet efter de första åtta månaderna 2017 och 2018, prognos för helårsutfall, budget 2018 samt prognos avvikelse gentemot budget.

Resultaträkning mnkr	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Prognos helår	Budget	Prognos av budget
Verksamhetens intäkter	217,3	223,3	-	-	-
Verksamhetens kostnader	-942,0	-961,2	-	-	-
Avskrivningar	-21,3	-19,3	-30,7	-30,7	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-746,0	-757,2	-1 199,7	-1 203,4	3,7
Skatteintäkter	535,8	546,3	823,3	831,0	-7,7
Generella statsbidrag	237,5	243,4	362,6	360,6	2,0
Finansiella intäkter	43,2	19,2	22,0	25,7	-3,7
Finansiella kostnader	-1,0	-1,1	-1,8	-2,9	1,1
Årets resultat	69,5	50,6	6,4	11,0	-4,6

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna avseende eliminering av KP-avgifterna justerats likt årsredovisningen. I kommunens redovisningsprinciper redovisas öppet att 2017 års semesterlöneskuld och okompenserad övertid använts, vilket avviker mot god sed. Kommunen har inte bokat upp kostnaderna för läraravtalet då detta inte var klart per augusti 2018.

Förklaring till säsongsvariationer avseende kostnader och intäkter beskrivs löpande i texten samt i nämndernas redovisning. Ansvarsförbindelsen har ökat med 50 mnkr och avser de kommunala bolagen.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Avvikelser sker avseende redovisning av semesterlöneskuld, okompenserad övertid och införandet av komponentavskrivning. Vi vill även lyfta behov av att anpassa sig till RKR:s rekommendation gällande exploateringsredovisning.

När det gäller exploateringsredovisningen behöver åtgärder vidtas. Kommunen avviker från RKR:s rekommendationer. Exploateringsprojektet Orrakullen redovisas som anläggningstillgång, korrekt hantering är att projektet klassificeras som omsättningstillgång i de delar som avser exploatering. Kommunen behöver vidare utreda ifall det finns nedskrivningsbehov då projektet prognostiseras bli 13 mnkr dyrare än budget.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

Det är av vikt att kommunstyrelsen säkerställer att de nämnder som prognostiserar väsentliga ekonomiska avvikelser mot budget vidtar åtgärder och att dessa realiseras. När det gäller utbildningsnämnden anges inga aktiva åtgärder.

3.2. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt mål för god ekonomisk hushållning och övergripande mål för verksamheterna som ligger till grund för uppföljning och utvärdering av god ekonomisk hushållning. Målen delas upp i fem fokusområden; ekonomi, hållbar tillväxt, människors vardag, barns och ungas behov samt trygg välfärd.

I delårsrapporten gör kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning delvis uppfylls för år 2018. Största utmaningen framöver är att stärka den ekonomiska ställningen för att möjliggöra fortsatt långsiktig utveckling.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i Budget 2018	Prognos 2018	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Verksamhetens nettokostnad inkl. avskrivningar och finansnetto får år 2018 inte överstiga 99,1 % av skatter, kommunal ekonomisk utjämning och generella statsbidrag.	Resultat per delårsrapporten uppgår till 93,6 % och prognosen för år 2018 uppgår till 99,5 %.	Prognosen pekar på att målet inte uppnås.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt verksamhetsmässiga mål och budget 2018 med plan 2019-2020. I delårsrapporten görs en uppföljning av kommunfullmäktiges fokusområden:

- Hållbar tillväxt
- Människors vardag
- Barns och ungas behov
- Trygg välfärd

Under rubriken *God ekonomisk hushållning* sker en kortfattad redovisning av kommunfullmäktiges mål. Till de fyra fokusområdena finns totalt sju kopplade mål. De övergri-

pande målen länkas samman med 19 mål/mått (redovisas i delårsrapporten). Samtliga fokusområden följs upp i delårsrapporten. Redovisningen görs utifrån prognos för helår utfallet för de mål/mått som ska uppnås. Även en redovisning kring genomförda aktiviteter. För ett antal av målen/måtten sker ingen prognos avseende måluppfyllelsen. Hänvisning sker bl.a. att mätning inte genomförts.

Av fullmäktiges fokusområden bedömer kommunstyrelsen att endast ett av fyra fokusområden beräknas uppfyllas för år 2018. När det gäller resterande tre fokusområden bedömer kommunstyrelsen att dessa delvis uppfylls.

Fokusområde	Fokusområde innebär att	Kommunstyrelsen bedömning av måluppfyllelse	Antal mål	Ej uppfyllt	Delvis uppfyllt	Uppfyllt	Mätning ej skett
Hållbar tillväxt	Avser både tillväxt och minskad miljöpåverkan för att klara utmaningar idag och i morgon. Mångsidigt och livskraftigt näringsliv i hela kommunen. Invånarnas bakgrund och kompetens tas tillvara	Delvis uppfyllt	8	1	-	5	2
Människors vardag	En kommun där man kan bo och verka med stolthet. Attraktivt boende i olika miljöer i hela kommunen med goda kommunikationer och möjligheter att på ett enkelt sätt ta sig ut i världen. Plats för alla typer av möten mellan människor.	Uppfyllt	3	-	-	3	-
Barns och ungas behov	Alla barn och unga ska ges förutsättningar för en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Tidiga och samordnade insatser från olika samhällsaktörer arbetar förebyggande med att förhindra fysisk, psykisk och social ohälsa.	Delvis uppfyllt	6	1	-	-	5
Trygg välfärd	Skapa förutsättningar för god livskvalitet för alla. En kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli äldre. Trygg välfärd för upplevd trygghet.	Delvis uppfyllt	2	-	-	-	2

Någon redovisning kring vilka åtgärder som krävs för att nå måtten eller målen som inte beräknas uppfyllas eller de som endast delvis beräknas uppfyllas görs inte.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultat inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i mål och budget 2018 med plan 2019-2020.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte helt är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmässiga målen i mål och budget 2018 med plan 2019-2020. Ett av fyra fokusområden bedöms uppfyllas.

Vi ser det som angeläget att kommunstyrelsen säkerställer att åtgärder vidtas i verksamheten gällande de mål som inte bedöms uppfyllas.

2018-10-18

Pär Sturesson

Uppdragsledare

Carl-Magnus Stenehav

Projektledare